

Ekologickí pestovatelia zbierajú starodávne odrody obilia

Miestne pestované, zdravé, organické obilniny

"V Maďarsku konzumuje v priemere jeden človek 36-37 kg chleba za rok, a z tohto dôvodu je kvalita chleba kľúčový problém verejného zdravia," tvrdí Výskumný ústav ekologického poľnohospodárstva v Maďarsku (ÖMKi). ÖMKi vedie výskum s cieľom umožniť maďarským poľnohospodárom pestovať

staroveké zrná, ktoré sú najlepšie prispôsobené ich oblasti, s dostatočnými výnosmi a ktoré je možné pestovať s použitím organických metód.

Organické staroveké zrná (špalda, einkorn a emmer), ktoré majú špeciálny výživový obsah, sú čoraz viac dostupné v remeselných pekárňach a poľnohospodári majú tiež rastúcu znalostnú základňu o ich pestovaní a spracovaní. Od roku 2012 ÖMKi nepretržite pracuje na výskume na podporu poľnohospodárov v tomto procese.

Koncom roku 2020 spoločnosť ÖMKi okrem toho spustila národné ekologické testovanie odrody zimnej pšenice na malom pozemku siete. Cieľom tejto siete je pomôcť poľnohospodárom pri výbere najvýkonnejších odrôd v ekologickom poľnohospodárstve vo svojom regióne, a tým zaistiť, aby sa vyrábali vysokokvalitné a zdravé pekárenské výrobky až na stoly spotrebiteľov.

Aktivity zahŕňajú aj ekologické testy odrôd na farme, kde sa poľnohospodári aktívne podieľajú na výskume, organizovaných udalostiach a publikáciách a vývoji online databázy poľnohospodárov-pekárov.

10 zúčastnených fariem je zapojených do pokusov prebiehajúcich priamo na farme. V podmienkach ekologického poľnohospodárstva sa testuje viac ako 20 domácich a medzinárodných odrôd ozimnej pšenice, ako aj množstvo odrôd pšenice emmerovej a einkornovej. Odrody sa testujú na malých experimentálnych pozemkoch v siedmich lokalitách po celej krajine.

Doktorka Dóra Drexler, riaditeľka ÖMKi: „Staroveké obilné odrody zapojené do nášho výskumu - tiež známe ako lúpané zrná - môžu byť úspešne pestované aj v menej úrodných oblastiach, a sú obzvlášť cenné kvôli ich vysokému stupňu prispôsobivosti. Staroveké zrná majú rôzne nutričné profily v porovnaní s modernými chlebovými odrodami pšenice, často s iným proteínovým zložením. Ako také sú dôležitou trhovou príležitosťou zameranou na životné prostredie, zákazníkov dbajúcich na zdravie a na gastronomický sektor.“

Predchádzajúci výskum už potvrdil, že napríklad emmer a einkorn sú obzvlášť zdravé potraviny. Súčasný výskum sa tiež pokúsi lepšie porozumieť tomu, prečo tieto zrná napriek obsahu lepku, môžu byť stráviteľnejšie pre tých, ktorí sú na lepek citliví. Z hľadiska poľnohospodárstva tieto zrná tiež ukázali mnoho výhod, ako je odolnosť voči chorobám, adaptabilita, vitalita a schopnosť potláčať burinu.

Sieť dbá na to, aby do svojho výskumu zahrnula celý reťazec ekologických produktov. Doktorka Drexler vysvetľuje: „Ideme nad rámec úzkej oblasti výskumu, pravidelne organizujeme vzájomné stretnutia farmár-mlynár-pekár. Okrem toho sme vytvorili databázu „farmár-mlynár-pekár“, aby sme uľahčili výrobcom a ďalším účastníkom produktového reťazca, aby sa našli a tak získali zdravú pšeničnú múku do čo najväčšieho počtu pekární a domácností.“

Toto leto organizoval ÖMKi deň na ekologickej farme Csoroszlya na západe Maďarska. Na tejto farme prebieha množstvo výskumných experimentov. Na stretnutí vedúci farmy Ágoston Nobilis informoval o svojich skúsenostiach v pestovaní ekologickej pšenice a najnovšom vývoji na farme.

Pán Nobilis: „Som veľmi rád, že môžeme byť hosťiteľom celej série testovacích experimentov na rôznych odrodách plodín a vidieť výsledky - výsledky v produkcii, priemerných výnosoch, hodnote pekárne - aby sme mohli zistiť, či sa oplatí pestovať novú odrodu aj v budúcnosti.“ Vysvetľuje tiež hodnotu spolupráce priamo s pekárňami: „Pekári vedia, s akým druhom obilia radi pracujú, akým smerom by sa chceli uberať. Napríklad, s jednou pekárňou spolupracujeme už tri roky.“ Zapojenie do výskumu tiež pánovi Nobilisovi pomohlo do svojej práce zahrnúť ničenie buriny a škodcov a udržiavanie zdravej pôdy. Experimentoval s rotáciou, udržiavajúc rozmanitosť striedania plodín, vrátane druhotných výsadiel a krycích plodín.

Projekt:

<https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/news/inspirational-ideasorganic-growers-harvest-ancient>

Informácie o projekte a kontakt:

Jade Ducretot

Mail: jade.ducretot@biokutatas.hu

Website: <https://biokutatas.hu/en>

Projektové video: <https://www.youtube.com/watch?v=2mvvC7qOnQc>

Neprešlo jazykovou úpravou.

Preložila Ing. Anna Košíková, PhD.